

Thái Thượng Cảm Ứng Thiên giảng giải

Chủ giảng: HT Tịnh Không

Chuyển ngữ: Cư sĩ Nguyễn Minh Tiến

Giọng đọc: NSUT Phú Thăng

Bài thứ 143

(Giảng ngày 15 tháng 12 năm 1999 tại Tịnh Tông Học Hội Singapore, file thứ 144, số hồ sơ: 19-012-0144)

Thưa quý vị đồng học, cùng tất cả mọi người.

Mời xem Cảm ứng thiên, đoạn thứ 79. Đoạn này có bốn câu: “Vấn loạn quy mô, dĩ bại nhân công. Tồn nhân khí vật, dĩ cùng nhân dụng.” (làm loạn phép tắc để công người khác bị thất bại; Phá hư dụng cụ đồ nghề của người khác khiến họ không còn gì để dùng)

Xem qua bốn câu này, cũng chính là những việc làm hết sức thất đức. Thế nhưng chúng ta trong lúc vô tình không hay biết lại rất dễ dàng phạm vào những điều này. Hai chữ “quy mô”, ngày nay chúng ta gọi là phép tắc, quy củ, như nói “Gia hữu gia quy, quốc hữu quốc pháp” (Nhà có phép nhà, nước có luật nước.)

Con người là loài động vật sống chung thành đoàn thể, mọi người khi sống chung với nhau nhất định phải có quy củ, phép tắc. Không có quy củ phép tắc thì hỗn loạn. Đoàn thể càng lớn thì quy củ phép tắc càng nhiều, lại càng phải nghiêm minh. Chúng ta là một phần tử trong xã hội, nhất định phải biết được vai trò, bổn phận của mình.

Hiện nay, phá hoại quy củ [trong xã hội] chính là giai cấp có đặc quyền. Họ tự cho rằng mình có đặc quyền thì khi làm việc không cần phải

tuân theo quy củ. Như vậy là sai lầm. Sự hưng vượng của đoàn thể, sự an nguy của xã hội, đều là nhờ sự bảo vệ của những quy định, pháp lệnh, điều khoản. Người có đức hạnh, có học vấn, có lương tâm thì nhất định hết sức tôn trọng những quy chế đã thiết lập, tuân thủ các quy củ, quyết định, không dám làm rối loạn.

Làm rối loạn quy củ, không chỉ là quý vị đã phá hoại đoàn thể đó, mà theo trong phần chú giải nói rõ, đó còn thực sự là việc là “tôn lễ trời, hại lương tâm”. Chúng ta nghe qua câu này có thể nghĩ, lẽ nào lại nghiêm trọng đến thế? Nhưng suy ngẫm thật kỹ thì quả đúng là như vậy. Quý vị tự mình làm gương xấu, quý vị có thể dùng đặc quyền [để phạm pháp], người khác cũng có thể dùng đặc quyền, như vậy thì quốc gia dù có đủ các pháp lệnh, quy định, điều khoản cũng không thể áp dụng. Trong đoàn thể tuy có quy củ, trong tự viện của chúng ta có “quy ước chung của thường trụ”, nhưng nếu mọi người không thể tuân theo, thì những quy ước, quy củ đó đều chỉ như tờ giấy lộn vô nghĩa, đoàn thể ấy có lẽ nào lại không rối loạn? Chúng ta nếu suy ngẫm đến ý nghĩa này thì biết được chân tướng sự thật. Đặc biệt trong nhà Phật, chúng ta tuân thủ giới luật, tuân thủ quy ước, đó chính là tôn trọng Phật pháp, tôn trọng xã hội, tôn trọng hết thầy chúng sinh.

Khi lý và sự đều thông đạt rõ ràng thì quyết định không dám vi phạm, không dám vượt qua, lẽ nào lại dám phá hoại? Sự việc này, nói thật ra thì từ xưa đến nay ở khắp mọi nơi đều có. Đây là một kiểu tâm lý không bình thường của con người. Tâm lý này từ đâu sinh ra? Từ nơi sự kiêu mạn, kiêu ngạo mà sinh ra. Thấy mình mạnh hơn, quan trọng hơn người khác, người khác không bằng mình. Sự việc này mình có thể làm, người khác không thể làm. Người khác phải tuân thủ quy củ, mình có thể không theo quy củ. Từ tâm kiêu mạn sinh ra phiền não hết sức nặng nề. Người không có trí tuệ, không nhận được sự dạy dỗ tốt thì tham sân si chẳng những không điều phục được mà nói thật ra là mỗi ngày càng thêm tăng trưởng. Người như vậy sẽ quen đi mà xem là bình thường, không biết sửa

lỗi. Ví như mỗi ngày đều đọc sách thánh hiền, thậm chí mỗi ngày đều có cơ duyên được nghe Phật pháp, được nghe lời răn dạy của thánh nhân, thì người ấy cũng đã nuôi dưỡng thành tập quán, thói quen, nuôi dưỡng đã thành tập khí. Ngạn ngữ gọi đó là: “Giang sơn dễ đổi, bản tính khó dời.” Tuy đây thật ra không phải là bản tính, nhưng nuôi dưỡng đã thành tập tính, thói quen. Tập tính với thời gian lâu dài cũng không dễ dàng thay đổi.

Cũng do thực tế này cho nên người xưa dạy rằng, việc giáo dục phải bắt đầu từ thuở nhỏ thì mới dạy tốt. Các bậc thánh nhân Trung quốc càng tuyệt vời hơn, từ lúc trong thai đã bắt đầu, người mẹ từ lúc mang thai đã bắt đầu việc giáo dục con mình. Trong đời sống hằng ngày, khởi tâm động niệm đều phải thuần lương chân chánh, tình cảm phải ôn hòa, cử chỉ phải bình thản. [Những điều đó] ảnh hưởng đến thai nhi, cho nên từ lúc mang thai đã bắt đầu [tiến trình] dạy dỗ. Người đời hiện nay không hiểu được ý nghĩa này, cho rằng [nói như vậy] có phần thái quá.

Người làm cha mẹ chỉ nghĩ đến bản thân mình, không quan tâm đến thế hệ tiếp theo. Như vậy là đối với xã hội không tròn trách nhiệm, đối với quốc gia, dân tộc không tròn trách nhiệm. Không làm tròn trách nhiệm chính là tạo nghiệp. Cho nên, thế giới này ngày nay có rất nhiều tai nạn, thiên tai, nhân họa, truy tìm nguyên nhân thì chính là sự chiêu cảm quả báo của việc không làm tròn trách nhiệm, tạo nghiệp.

Tuy nhiên, chư Phật, Bồ Tát hết sức từ bi. Trong kinh Vô Lượng Thọ nói: “Người trước không tốt, không biết đạo đức.” (nguyên văn: Tiên nhân bất thiện, bất thất đạo đức) “Người trước” là chỉ các bậc trưởng bối, tiền bối, những vị này không dạy bảo chúng ta, chúng ta làm sao hiểu biết được?

Những người cùng độ tuổi với tôi còn được học qua mấy năm, nhưng không nhiều, chỉ được vài ba năm mà thôi. Về sau, gặp lúc người Nhật xâm lược Trung quốc, trong thời gian tám năm kháng chiến phải lưu lạc

khắp nơi không được học. Khi tôi còn rất nhỏ đã rời khỏi gia đình, theo học ở trường, cũng không tệ, thầy giáo ở trường rất tốt. Thuở ấy, người làm thầy so với thời nay không giống nhau. Cho nên, tôi đối với ân đức của thầy vĩnh viễn không quên. Bậc thầy [thuở ấy] thay thế cha mẹ. Điều này tôi thường được nghe thầy dạy nên cũng hiểu được một chút ý nghĩa, căn bản từ đó được uơm mầm. Những bậc thầy tốt như thế, xem học sinh như con cái mình, thực sự nỗ lực phụ trách việc giáo dưỡng, hiện nay không gặp nữa. Nói thật ra, những bậc thầy có lòng từ bi và nhiệt tâm như vậy, học sinh [ngày nay] tìm không thấy, đạo đức xã hội ngày càng suy thoái.

Cho nên, khi tôi còn sống bên cạnh thầy Lý Bình Nam, thầy thường cảm khái, thầy thực sự muốn truyền đạo nhưng không có người tiếp nhận, không có người chân chính chịu học, không có người vâng làm y theo lời dạy. Nếu không vâng làm y theo lời dạy, dù chư Phật, Bồ Tát có hiện đến cũng không cách gì dạy bảo được.

Điều quý vị yêu chuộng, ưa thích, bắt quá cũng chỉ là một chút hiểu biết thông thường mà thôi. Ưa thích nghe, ưa thích giảng nói, nhưng quý vị không làm được, quý vị không sẵn lòng làm, quý vị vẫn tùy thuận theo tập khí phiền não. Nói cách khác, quý vị vẫn tạo nghiệp luân hồi, quý vị vẫn tránh không khỏi quả báo trong ba đường ác. Điều đó khiến cho bậc thiện tri thức chân chính nhìn thấy đau lòng. Bậc thiện tri thức từ bi không thể không dạy bảo, luôn hy vọng trong số thính chúng sẽ có được một, hai người giác ngộ. Nếu quý vị cho rằng có rất nhiều người giác ngộ thì điều đó thật không có khả năng xảy ra. Trong khoảng trăm ngàn người có được một người giác ngộ đã là rất tuyệt vời. Vị thiện tri thức kia đến thế gian này cũng có thể xem là không hoàn toàn uống công vô ích.

Cho nên, chúng ta xem lại từ xưa đến nay ở khắp mọi nơi, bậc đại thiện tri thức truyền đạo, trọn đời có thể tìm được một người kế thừa cũng đã hết sức hài lòng. Trọn đời không gặp được truyền nhân, những trường

hợp như vậy có rất nhiều, rất nhiều. Trong suốt một đời không gặp được dù chỉ một người.

Chúng ta nêu quả thật giác ngộ, thực sự rõ biết sự đáng sợ trong sáu đường sinh tử luân hồi, như tiên sinh Liễu Phàm gọi là “úy tâm” (tâm biết lo sợ), tạo tác hết thảy nghiệp ác, quả báo thật đáng sợ, chúng ta thật không dám làm.

Những quả báo ấy đều hiển bày trước mắt chúng ta, chỉ cần tỉnh táo đầu óc một chút là quý vị có thể thấy ngay rất rõ ràng, rất sáng tỏ. Nhìn thấy quả báo khổ đau của người khác, hãy suy ngẫm xem đó là do nghiệp nhân nào tạo thành? Liệu ta có tạo nghiệp giống như thế hay không? Trong tương lai rồi ta có phải nhận lãnh quả báo giống như vậy hay không? Hãy xem qua những cảnh địa ngục, xem qua những cảnh ngạ quỷ, xem qua những cảnh súc sinh. Cho nên, thời xưa mỗi một huyện thành đều có miếu thờ thành hoàng. Trong miếu thành hoàng đều có tranh vẽ Địa ngục biến tướng đồ. Ý nghĩa giáo dục của việc này hết sức lớn lao, giúp quý vị thấy được những trạng huống trong địa ngục, nói cho quý vị biết việc tạo nhân thế nào sẽ chiêu cảm quả báo như thế nào. Đó không phải là dọa nạt người ta, mà là dạy người biết phản tỉnh. Đó là sự thật, không phải do tưởng tượng.

Học Phật phải bắt đầu từ đâu? Phải bắt đầu từ việc sửa đổi trong tâm. Người hiện nay nói là xây dựng, thiết lập từ trong tâm. Bộ kinh quan trọng nhất để xây dựng, thiết lập trong tâm là kinh Địa Tạng Bồ Tát Bản nguyện. Ngoài ra còn có hai bộ khác nữa là kinh Địa Tạng thập luân và kinh Chiêm sát thiện ác nghiệp báo. Đó là ba kinh Địa Tạng. Phật pháp Đại thừa được xây dựng trên nền tảng [các kinh] này. Thường xuyên tụng đọc, hiểu rõ được ý nghĩa nghiệp nhân quả báo thì quý vị tự nhiên có thể khẳng định được việc gieo nhân lành sẽ được quả lành, gieo nhân xấu ác quyết định phải nhận lãnh quả báo xấu ác. Điều này giúp ta quay đầu

hướng thiện. Muốn được tâm thiện, niệm thiện, hành thiện, trước hết phải làm một người thiện.

Chư Phật, Bồ Tát giáo hóa hết thấy chúng sinh, bước đầu tiên là dạy cho quý vị có thể giữ được thân người, không đọa vào đường ác, đem các nghiệp nhân phải đọa vào đường ác hết thấy đều dứt trừ đi.

Trong đoạn văn lớn này của đức Thái Thượng, quý vị thấy ngài không nói nhiều về việc thiện, mà nói nhiều gấp đôi về các việc xấu ác. Vì sao vậy? Chỗ dụng tâm [của ngài] chúng ta thấy rất rõ ràng, rất sáng tỏ, là mong muốn chúng ta không phải đọa vào các đường ác. “Thân người khó được, Phật pháp khó được nghe.” Chúng ta được thân người, gặp được Phật pháp, chọn lấy con đường tu tập xuất gia. Con đường xuất gia là thế nào? Là tiếp nối tuệ mạng của Phật, duy trì phát triển gia nghiệp của đức Như Lai. Chúng ta phải làm những việc như thế.

Sau khi xuất gia rồi, chúng ta có làm được như vậy hay không? Ta là một người tốt, trong tâm tốt, ý niệm tốt, hành vi cũng tốt, nhưng xuất gia rồi không thực sự nỗ lực tiếp nối tuệ mạng của Phật, làm rạng rỡ gia nghiệp của đức Như Lai, như vậy là chúng ta đã có tội.

Tôi xin đưa ra một ví dụ đơn giản. Ví như quý vị nhận chức hiệu trưởng một trường học, trong lòng quý vị rất thiện, ý niệm cũng rất thiện, hành vi cũng rất thiện, không có chút khuyết điểm nào. Nhưng quý vị không làm việc giáo dục, không vì học sinh tìm kiếm mọi thỉnh những bậc thầy giỏi, khiến cho học sinh mỗi ngày đều bỏ phế việc học tập. Như vậy quý vị không thể nói: “Tôi rất hiền lương, tôi không có lỗi làm gì.” Quý vị không làm hết bốn phận trách nhiệm của mình, đó chính là lỗi của quý vị. Ý nghĩa này không khó hiểu, mọi người đều có thể nhận hiểu được.

Chúng ta ngày nay mặc y phục [của người xuất gia], chuyện ăn mặc đi đứng đều tiếp nhận bốn món cúng dường từ tín đồ, chúng ta đã làm được gì rồi? Nếu không thực sự nỗ lực mà làm thì chúng ta mặc y phục

xuất gia này là lừa gạt để nhận lấy sự cúng dường của tín đồ. Điều này trong Phật pháp xếp vào giới trộm cắp. Như vậy là chúng ta mang tâm trộm cắp, chúng ta giả dối dựa vào chiêu bài Phật, Bồ Tát để lừa dối hết thầy chúng sinh, không hề làm tốt bốn phận của chính mình, lại còn phá hoại quy củ phép tắc, lại còn ganh ghét chướng ngại [người khác], làm những việc hại người mà chẳng lợi gì cho mình.

Vì sao lại làm như vậy? Chính vì ngu si. Vì sao ngu si? Vì các phiền não tham sân si mạn quá nặng nề, những ý niệm tự tư tự lợi quá ăn sâu, mỗi một ý niệm đều chỉ nghĩ đến việc bức ép người khác, mỗi một ý niệm đều chỉ muốn được hưởng thụ đặc quyền giai cấp, không biết rằng ý niệm như vậy đã là tội lỗi, chính như trong kinh Địa Tạng nói: “Chúng sinh trong cõi Diêm-phù-đề, khởi tâm động niệm không gì là không tạo tội.” Nếu quý vị phát triển [ý niệm] thành hành vi thì tội lỗi ấy lại càng nặng nề hơn.

Chúng ta một đời này vẫn mong cầu được cứu độ, mong cầu thấu triệt sinh tử, thoát ngoài ba cõi, mong cầu sinh về thế giới Tây phương Cực Lạc. Những mong cầu ấy chỉ là mộng tưởng, làm sao có thể thực hiện được? Nếu muốn cho những nguyện vọng ấy của chúng ta được thành sự thật, không có cách nào khác hơn ngoài việc y theo chánh giáo vâng làm.

Mỗi ngày phải thường đọc những lời răn dạy của thánh hiền, suy xét ý nghĩa trong kinh điển, đem những ý nghĩa tinh yếu trong đó ra thực hành, vận dụng vào đời sống hằng ngày, vận dụng vào việc ứng xử, đối đãi với mọi người, tiếp xúc với muôn vật. Nhất định phải giữ theo quy củ, phép tắc, phải thành tựu điều tốt đẹp cho người khác; nhất định phải yêu chuộng quý tiếc mọi thứ dụng cụ, đồ dùng, mong cho tất cả mọi người đều được hưởng thụ, sử dụng.

Thường duy trì tâm nguyện như vậy, thường tu tập thực hành như vậy thì con đường tương lai của chúng ta sẽ sáng tỏ rõ ràng. Nếu như vi phạm [ngược lại] thì tương lai chỉ một chút thỏa thích [nhất thời] mà hậu

quả thật không dám nghĩ đến. Điều này chúng ta phải luôn ghi nhớ, phải thực sự nỗ lực khéo léo học tập.

Hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây thôi.

Chúc bạn:

Không làm các việc ác
Mỗi năm được bình an
Siêng làm các việc lành
Năm nào cũng như ý

Website: www.duongdenhanhphuc.vn

Kênh Youtube: [duongdenhanhphuc](#)

Hoan nghênh mọi hình thức ấn tống, sao chép, copy, công đức vô lượng!